

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 21 травня 2012 р. № 451 та визнання такими, що втратили чинність,
деяких постанов Кабінету Міністрів України”

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 р. № 451 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України” (далі – проект постанови) розроблено з метою приведення постанов Кабінету Міністрів України з питань митної справи у відповідність до законів України та удосконалення процедур пропуску товарів та транспортних засобів через державний кордон України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність прийняття проекту постанови пов’язана з:

1) приведенням постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 “Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними” у відповідність до Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів”, Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму “єдиного вікна” та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України”;

2) удосконаленням процедур пропуску товарів та транспортних засобів через державний кордон України щодо розширення можливостей використання в пунктах пропуску через державний кордон України документів в електронній формі, використання в морських портах, крім інформаційної системи портового співтовариства, також й інших інформаційних систем електронної взаємодії.

3. Основні положення проекту акта

Статтею 194¹ Митного кодексу України (далі – Кодекс) встановлено норми стосовно визначення Кабінетом Міністрів України випадків, за яких загальна декларація прибуття може подаватися до іншого митного органу ніж митного органу, у зоні діяльності якого розташовано пункт пропуску через державний кордон України, де товари вперше перетнуть митний кордон України.

Також у випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, для подання загальної декларації прибуття можуть використовуватися відповідні

інформаційні системи за умови, що такі системи забезпечують передачу загальних декларацій прибуття до митних органів у строки, встановлені статтею 194² Кодексу.

У зв'язку з цим проектом постанови пропонується визначити зазначені вище випадки.

Крім того, типові технологічні схеми, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451, розроблено відповідно до Закону України “Про прикордонний контроль” та Кодексу, проте у них відсутні спеціальні положення про використання в морських портах державними органами та суб'єктами господарювання виключно інформаційної системи портового співтовариства.

Водночас після внесення до Кодексу змін відповідно до Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів” з'явилося поняття про застосування портових та інших інформаційних систем без окремої деталізації таких систем на інформаційну систему портового співтовариства та інші системи.

У зв'язку з цим проектом постанови пропонується надати можливість учасникам портового співтовариства під час провадження своєї діяльності використовувати як інформаційну систему портового співтовариства, яка наразі функціонує в портах, так й інші інформаційні системи, які будуть впроваджені учасниками портового співтовариства.

Також Законом України “Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму “єдиного вікна” та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України” в Україні запроваджено механізм “єдиного вікна”.

Цим Законом внесено, зокрема, зміни до Кодексу та деяких законів у частині зменшення державних видів контролю, які проводяться уповноваженими державними органами при переміщенні товарів через митний кордон України, а також передачі функцій із здійснення деяких з них до митних органів та органів Державної прикордонної служби України.

Крім того, пропонується визнати такими, що втратили чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 02.04.2009 № 320 “Про затвердження Порядку переміщення товарів у пунктах пропуску через державний кордон, що розташовані на території морських портів України, під час контейнерних перевезень у прямому змішаному сполученні”, а також зміни до цієї постанови, внесені постановами Уряду, оскільки технологію здійснення пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних

транспортних засобів перевізників і товарів, у тому числі вантажів, що переміщуються ними через державний кордон, визначення послідовності здійснення прикордонного і митного контролю, а також інших видів контролю під час пропуску через державний кордон встановлено Типовою технологічною схемою пропуску, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451.

У зв'язку з цим пропонується доповнити Типову технологічну схему пропуску нормами щодо застосування до суден “вільної практики”.

Водночас пропонується внести зміни до Типової технологічної схеми здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451, щодо можливості виконання певних дій під час пропуску товарів та транспортних засобів з використанням митних декларацій та інших документів на паперовому носії або у вигляді їх електронних (сканованих) копій чи електронних документів, на які накладено кваліфікований електронний підпис.

Також з метою посилення заходів для унеможливлення несанкціонованого ввезення в Україну небезпечних відходів необхідно внести відповідні зміни до Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, в частині перевірки митним органом відповідного дозволу – письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів, отриманої митним органом від Міндовкілля з використанням механізму “єдиного вікна” відповідно до Кодексу, для можливості вивантаження або перевантаження з транспортного засобу небезпечних відходів.

Крім того, у зв'язку з необхідністю проведення медичного (санітарного) огляду членів екіпажів (бригад), пасажирів та інших осіб, які переміщуються через державний кордон України, не лише в пунктах пропуску через державний кордон морського та річкового сполучення, але й в пунктах пропуску для повітряного, автомобільного, залізничного, пішохідного сполучення вносяться зміни до Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, та Типової технологічної схеми здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451.

4. Правові аспекти

Митний кодекс України;

Закон України “Про прикордонний контроль”;

постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451 “Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними”;

постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2009 № 320 “Про затвердження Порядку переміщення товарів у пунктах пропуску через державний кордон, що розташовані на території морських портів України, під час контейнерних перевезень у прямому змішаному сполученні”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація норм проекту постанови не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудова сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект постанови з метою забезпечення громадського обговорення розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.mof.gov.ua).

Проект постанови потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством охорони здоров'я України, Державною митною службою України, Державною прикордонною службою України та Державною екологічною інспекцією України.

Проект постанови потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови містить норми, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект постанови не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проекті постанови відсутні положення, що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проекті постанови відсутні положення, що створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи проект постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови дасть змогу:

визначити випадки, за яких загальна декларація прибуття може подаватися до іншого митного органу ніж митного органу, у зоні діяльності якого розташовано пункт пропуску через державний кордон України, де товари вперше перетнуть митний кордон України;

визначити випадки використання інформаційних систем для подання загальної декларації прибуття;

використовувати учасниками портового співтовариства в морських портах для здійснення своєї діяльності різні інформаційні системи замість однієї інформаційної системи портового співтовариства, як це передбачено на сьогодні;

привести нормативно-правові акти у відповідність до законів щодо зменшення державних видів контролю у пунктах пропуску через державний кордон України та передачі функцій із здійснення деяких з них до митних органів та органів Державної прикордонної служби України;

розвивати функціонал безконтактного спілкування бізнесу та митних органів за рахунок подальшого впровадження в пунктах пропуску через державний кордон України електронного документообігу під час виконання митних формальностей, що відповідно зменшує шанси виникнення корупційних ризиків.

В. о. Міністра фінансів України

Денис УЛЮТІН

_____ 2021 року